

Dosarul nr. 2ra-757/22
2-19108928-01-2ra-26052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocar)

ÎNCHEIERE

06 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei împotriva Ianei Gajim și Maxim Termican cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și acțiunea reconvențională înaintată de către Maxim Termican și Iana Gajim împotriva lui Ion Raileanu, Leonid Naliceaev, Onofrei Evgheni și Mircea Coman cu privire la nulitatea actelor juridice, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan și a fost menținută hotărârea din 02 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 04 iulie 2019, Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ianei Gajim și Maxim Termican cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 13 decembrie 2018, între Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei, în calitate de vânzători și Mircea Coman, Iana Gajim în calitate de cumpărători, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 9036.

Au menționat că, conform pct. 2.1 din contract, vânzătorii au vândut, iar cumpărătorii au cumpărat partea socială ce reprezintă o facțiune, în mărime de 100 % din capitalul social 100 % a SRL „Mina Făurari”.

Reclamanții au precizat că, potrivit pct. 2.3 din contract, în proprietatea lui Mircea Coman a trecut 50 %, iar în proprietatea Ianei Gajim a trecut 50%, din capitalul 100%al

SRL „Mina Făurari”.

Au afirmat că, potrivit pct. 3.1 din contract, vânzătorii au vândut partea socială deținută la SRL „Mina Făurari” cu prețul de 246 000 dolari SUA: Ion Raileanu cu prețul de 82 000 dolari SUA; Leonid Naliceaev cu prețul de 82 000 dolari SUA și Evgheni Onofrei cu prețul de 82 000 dolari SUA, suma ce urma a fi achitată de către cumpărători, lunar timp de 12 luni a câte 20 500 dolari SUA: Mircea Coman a câte 10 250 dolari SUA și Iana Gajim a câte 10 250 dolari SUA, începând cu luna ianuarie 2019 și până la data de 30-31 a fiecărei luni, determinate între vânzători în următorul mod: lui Ion Raileanu a câte 6 833,33 dolari SUA lunar; lui Leonid Naliceaev a câte 6 833,33 dolari SUA lunar și lui Evgheni Onofrei a câte 6 833,33 dolari SUA lunar.

Reclamanții au susținut că, prin Declarația nr. 77 din 04 ianuarie 2019, Ion Raileanu, Leonid Naliceaev, Evgheni Onofrei și Maxim Termican, au declarat că sunt de acord cu înstrăinarea cotei părți în mărime de 50% din SRL „Baumall-Mineral” (anterior SRL „Mina Făurari”), și anume din numele lui Mircea Coman către Maxim Termican și cu faptul că noul cumpărător, Maxim Termican își asumă obligația de a achita lui Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei, suma de bani în mărime de 123 000 dolari SUA, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018.

Au comunicat că, contrar prevederilor contractuale, Iana Gajim și Maxim Termican au admis încălcări, prin neachitarea ratelor stabilite în contract și anume pentru perioada ianuarie 2019-iunie 2019, acumulând o restanță la plata ratelor, în mărime de 61 500 dolari SUA: față de Ion Raileanu a câte 20 500 dolari SUA fiecare, în total suma de 41 000 dolari SUA; față de Leonid Naliceaev a câte 20 500 dolari SUA fiecare, în total suma de 41 000 dolari SUA și față de Evgheni Onofrei a câte 20 500 dolari SUA fiecare, în total suma de 41 000 dolari SUA.

Reclamanții au precizat că, la data de 04 iunie 2019, în adresa Ianei Gajim a fost expediată cererea prealabilă, fiind solicitată achitarea datoriei acumulate în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării, însă a fost returnată de factorul poștal fără executare, iar la data de 05 iunie 2019, a fost expediată cerere prealabilă și în adresa lui Maxim Termican, cererea fiind recepționată contrasemnătură, însă lăsată fără executare.

Totodată, reclamanții au susținut că, pârâții se află în întârziere cu executarea obligațiilor contractuale, și respectiv, în conformitate cu art. 942 Cod civil, sunt obligați să achite dobânda de întârziere, care conform calcului constituie suma de a câte 667,42 dolari SUA pentru fiecare dintre reclamanți, din contul fiecărui pârât, pentru perioada 31 ianuarie 2019-01 iulie 2019.

Au solicitat, încasarea din contul lui Maxim Termican, în beneficiul lui Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei suma a câte 41 000 dolari SUA pentru fiecare și a dobânzii de întârziere în sumă de a câte 667,42 dolari SUA pentru fiecare; încasarea din contul Ianei Gajim, în beneficiul lui Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei suma a câte 41 000 dolari SUA pentru fiecare și a dobânzii de întârziere în sumă de a câte 667,42 dolari SUA pentru fiecare și încasarea din contul lui Maxim Termican și a Ianei Gajim, în mod egal în beneficiul reclamanților a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamanții au depus o cerere de completare a acțiunii, prin care au solicitat încasarea din contul pârâților, în mod egal a sumei de 2 400 lei cu titlu de cheltuieli de

executare a încheierii de asigurare din 12 iulie 2019.

În cadrul examinării cauzei, Maxim Termican și Iana Gajim au înaintat acțiune reconvențională, prin care au solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, încheiat între Ion Raileanu, Leonid Naliceaev, Evgheni Onofrei și Iana Gajim, Maxim Termican privind înstrăinarea cotelor-părți din SRL „Mina Făurari”; declararea nulității relative a contractului de vânzare-cumpărare nr. 84 din 04 ianuarie 2019, încheiat între Mircea Coman și Maxim Termican privind înstrăinarea cotei-părți de 50% din capitalul social al SRL „Baumall-Mineral” și declararea nulității declarației nr. 77 din 04 ianuarie 2019, prin care Maxim Termican a fost substituit cu Mircea Coman în calitate de cumpărător. Au mai solicitat încasarea din contul lui Ion Raileanu în beneficiul lui Maxim Termican a sumei de 30 000 lei, achitată parțial pentru procurarea cotei-părți sociale din capitalul social al SRL „Baumall-Mineral” și încasarea în mod solidar din contul lui Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei în beneficiul Ianei Gajim și Maxim Termican a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale au indicat că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018 și contractul de vânzare-cumpărare nr. 84 din 04 ianuarie 2019 a părții sociale din capitalul social al SRL „Baumall-Mineral” (anterior SRL „Mina Făurari”) sînt lovite de nulitate pe motiv că au fost încheiate prin dol, din partea vânzătorilor Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei.

Au menționat că, pînă la semnarea contractului de vânzare-cumpărare, vânzătorii au comunicat cumpărătorilor Iana Gajim și Mircea Corman, iar ulterior cel din urmă lui Maxim Termican, că SRL „Baumall-Mineral” nu are restanțe la bugetul public național, dările de seamă sunt date cu regularitate la Inspectoratul Fiscal de Stat și sunt întocmite corect potrivit legislației în vigoare, iar partea socială de 100% pe care o dețin nu este înstrăinată anticipat, nu se află sub interdicție (gaj, sechestru, arest) și nu formează obiectul unui litigiu, iar întreprinderea SRL „Baumall-Mineral” nu se află în litigii și nu înregistrează datorii și obligații față de terțe persoane.

Suplimentar, au susținut că, vânzătorii Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei au comunicat că după înregistrarea contractului de vânzare-cumpărare vor transmite toate registrele contabile, facturile fiscale și tot ce ține de contabilitate în baza procesului-verbal de predare-primire, la fel au declarat și au asigurat că întreprinderea este profitabilă și din aceste considerente au stabilit prețul de înstrăinare a părților sociale din capitalul social al SRL „Mina Făurari” la suma de 246 000 dolari SUA, cu toate că la momentul încheierii tranzacției capitalul social constituia 4 535 lei, însă nu au comunicat la data încheierii tranzacției despre faptul că întreprinderea ar avea datorii, restanțe sau împovărări de altă natură.

Au comunicat că, la 08 februarie 2019, Maxim Termican a transferat în contul lui Ion Raileanu suma de 30 000 lei, conform contractului din 04 ianuarie 2019, și respectiv în asemenea circumstanțe și cu bună-credință, cumpărătorii au acceptat încheierea tranzacției, iar din profitul ce urma a fi obținut din activitatea întreprinderii trebuiau să fie achitate ratele lunare pe parcursul a 12 luni.

Iana Gajim și Maxim Termican au specificat că, fiind asigurați de vânzători că SRL „Mina Făurari” (actualmente SRL „Baumall-Mineral”) este profitabilă și neavând nici o suspiciune în acest sens, bazată pe buna-credință a acestora (inclusiv la capitolul restanțe

la bugetul de stat și datorii față de terțe persoane), au acceptat ca să fie lăsat în continuare administrator al întreprinderii Leonid Naliceaev (co-asociat și administrator al SRL „Mina Făurari”).

În continuare au explicat că, la data de 15 mai 2019 și ulterior la data de 07 iunie 2019, au fost notificați de vânzătorii Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei că sunt restanțe la plata salariilor angajaților, taxelor, impozitelor, energiei electrice și că întreprinderea are restanțe pecuniare față de terțe persoane în sumă de 4 224 702,94 lei, fapt ce a determinat de îndată schimbarea administratorului întreprinderii și verificarea stării economice a întreprinderii la momentul încheierii tranzacției, prin dispunerea unui control de audit, scopul căruia a constat în verificarea situațiilor financiare având o utilitate internă (ex. pentru conducerea entității audiate) și externă de informare a terților (cumpărători, acționari, investitori, clienți, furnizori, creditorii etc.), exercitat în scopul asigurării credibilității acestor informații.

Astfel, la data de 19 iulie 2019, au fost operate modificări în Registrul de stat al persoanelor juridice, prin excluderea lui Leonid Naliceaev din funcția de administrator al SRL „Baumall Mineral” și desemnarea în această funcție pe Maxim Termican.

Iana Gajim și Maxim Termican au mai indicat că, potrivit raportului de audit din 15 august 2019, întocmit de SRL „Elexval Audit” pentru perioada 01 ianuarie 2017-30 iulie 2019, s-a constatat că: pentru perioada anilor 2017- 2018, SRL „Baumall Mineral” a activat în pierderi, respectiv: în anul 2017, conform situațiilor financiare a obținut pierderi în sumă de 164 399 lei; în anul 2018, pierderi în sumă de 374 678 lei. Astfel fiind efectuată verificarea datoriilor contului 521 „datorii comerciale” și contul 544 „alte datorii curente”, contul 531 „datorii față de personal”, contul 533 „datorii privind asigurările sociale și medicale”, contul 534 „datorii față de buget”, la 13 decembrie 2018, la momentul procurării cotelor asociaților Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei de către Iana Gajim și Mircea Coman, conform Contractului de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, s-au stabilit datorii în sumă totală de 404 891,81 lei, inclusiv: la contul 521, în sumă de 161 492,88 lei, ce revin din anul 2017, în sumă de 116 674,24 lei; la contul 544, în sumă de 62 555,70 lei; la contul 531, în sumă de 118 476,03 lei; la contul 533, în sumă de 29 376,64 lei; la contul 534, în sumă de 32 990,56 lei.

Au mai specificat că, fiind efectuată verificarea costurilor incluse la calcularea taxei pentru resursele naturale, s-a stabilit că în cost nu au fost incluse în totalitate salariile angajaților care nemijlocit au tangență cu extragerea pietrei de calcar și a moluzei. Conform caietelor de sarcini pentru 01 ianuarie 2017-30 iunie 2019, s-a stabilit că salariul angajaților a fost reflectat la contul 713.1 „cheltuieli pentru personalul administrativ”, însă urmau a fi incluse în contul 811.2 „cheltuieli directe de salariu” și 811.3 „defalcări privind asigurările sociale și medicale”, prin ce s-a micșorat baza de calcul a taxei pentru resursele naturale pentru anul 2017 cu 1 284 998 lei, pentru anul 2018 cu 926 020 lei și pentru 2019 (01-06) cu 976 073 lei. Respectiv, a fost diminuată taxa pentru resursele naturale pentru anul 2017 cu 77 100 lei, pentru anul 2018 cu 55 561 lei și pentru 2019 (01-06) cu 58 564 lei.

Consideră că, în asemenea circumstanțe vânzătorii au trecut sub tăcere anumite împrejurări, la a căror dezvăluire cumpărătorii nu ar mai fi încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018 și nr. 84 din 04 ianuarie 2019 a

părților sociale din capitalul social al SRL „Mina Făurari” (actualmente SRL „Baumall-Mineral”), prin urmare vânzătorii au acționat contrar bunei-credințe.

Au mai afirmat că, prin acțiunea inițială vânzătorii nu au solicitat rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare, dar au solicitat încasarea sumei, ceea ce denotă suplimentar comportamentul dolosiv al acestora în coraport cu cumpărătorii. Or, în cazul în care afirmațiile acestora că întreprinderea este profitabilă și tranzacția este avantajoasă, nu ar fi altceva decât o eventuală rezoluțiune din partea acestora, însă având un comportament viclean au solicitat încasarea sumei.

Ulterior Maxim Termican și Iana Gajim au completat temeiul de drept al acțiunii reconvenționale și au solicitat constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018 și a actelor juridice subsecvente: contractul de vânzare-cumpărare nr. 84 din 04 ianuarie 2019 și declarația nr. 77 din 04 ianuarie 2019.

Prin hotărârea din 02 august 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă. A fost încasat din contul Ianei Gajim: în beneficiul lui Ion Raileanu datoria în mărime de 41 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 667,42 dolari SUA, în total suma de 41 667,42 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 8 333,33 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 251 lei; în beneficiul lui Leonid Naliceaev datoria în mărime de 41 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 667,42 dolari SUA, în total suma de 41 667,42 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 8 333,33 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 251 lei; în beneficiul lui Evgheni Onofrei datoria în mărime de 41 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 667,42 dolari SUA, în total suma de 41 667,42 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 8 333,33 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 251 lei. A fost încasat din contul lui Maxim Termican: în beneficiul lui Ion Raileanu datoria în mărime de 41 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 667,42 dolari SUA, în total suma de 41 667,42 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 8 333,33 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 251 lei; în beneficiul lui Leonid Naliceaev datoria în mărime de 41 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 667,42 dolari SUA, în total suma de 41 667,42 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 8 333,33 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 251 lei; în beneficiul lui Evgheni Onofrei datoria în mărime de 41 000 dolari SUA, dobânda de întârziere în mărime de 667,42 dolari SUA, în total suma de 41 667,42 dolari SUA, taxa de stat în mărime de 8 333,33 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 251 lei. A fost respinsă ca neîntemeiată, acțiunea reconvențională înaintată de către Iana Gajim și Maxim Termican împotriva lui Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei privind nulitatea actelor juridice, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

La data de 17 august 2021, Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan au depus apel nemotivat, iar la 26 noiembrie 2021 au depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar cererea reconvențională să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan

și a fost menținută hotărârea din 02 august 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată inferioare au reținut că, prin Contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 84 din 04 ianuarie 2019, Mircea Coman a vândut lui Maxim Termican cota-parte de 50% din SRL „Baumall-Mineral” (anterior SRL „Mina Făurari”), iar la pct. 3.1. noul cumpărător Maxim Termican și-a asumat obligația să achite reclamanților suma de 123 000 dolari SUA, ce rezultă din Contractul nr. 9036 din 13 decembrie 2018.

Însă, contrar celor convenite în contractele indicate supra, Iana Gajim și Maxim Termican nu au achitat ratele stabilite de părți de comun accord, potrivit clauzelor contractuale convenite, acumulând restanțe pentru perioada ianuarie 2019-iunie 2019, fiecare, față de Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei.

Referitor la cerința privind încasarea dobânzii de întârziere, s-a reținut că, conform art. 619 alin. (1) Cod civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Potrivit art. 585 Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

În acest context, reieșind din circumstanțele speței, rezultă că Iana Gajim și Maxim Termican nu au executat obligațiile asumate în contractele încheiate cu Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei, respectiv ultimii sunt în drept să revendice dobânda de întârziere în mărimea solicitată, raportat la perioada indicată în calculul anexat la dosar pe care instanța l-a apreciază ca fiind pertinent, și prin prisma art.619 alin. (1) Cod civil, instanțele de judecată inferioare au considerat întemeiată cerința privind încasarea de la Iana Gajim în beneficiul fiecărui reclamant, dobânda de întârziere a câte 667,42 dolari SUA (în total 2.002,26 dolari SUA) și de la Maxim Termican în beneficiul fiecărui reclamant, dobânda de întârziere a câte 667,42 dolari SUA.

În continuare, instanțele de judecată inferioare au apreciat critic argumentele invocate în acțiunea reconvențională, și au remarcat că, la caz nu se atestă circumstanțe din care ar rezulta că părțile ar fi încheiat contractul enunțat fără scopul de a produce efecte juridice, respectiv nu au fost încălcate condițiile de validitate ale acestui act juridic și anume că i-ar lipsi unul din elementele definitorii-manifestarea de voință în intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile, precum și nu se atestă încheierea contractului prin mijloace dolosive.

Astfel, instanțele de judecată inferioare au consideră că norma invocată, cu privire la fictivitatea Contractului enunțat nu este aplicabilă, deoarece nu se atestă circumstanțe că la încheierea acestui Contract, vânzătorii nu ar fi avut intenția să înstrăineze partea socială din capitalul social al întreprinderii. Dimpotrivă, s-a constatat că vânzătorii și-au manifestat expres voința de a încheia acest Contract cu producerea efectelor juridice, și anume încasarea prețului convenit.

Mai mult ca atât, contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018 nu este unul aparent, ci unul real. Acest act juridic a produs efecte juridice, inclusiv prin schimbarea administratorului, cu operarea acțiunilor necesare, dispunerea unui audit.

Totodată, nu s-au constatat circumstanțe din care ar rezulta că respectivul Contract ar fi fost încheiat de vânzători prin dol (violenie), după cum s-a invocat în acțiunea

reconvențională, în contextul în care prin dol se înțelege inducerea în eroare a unei persoane prin mijloace viclene pentru a o determina să încheie un act juridic. Or, argumentele și probele invocate în susținerea acțiunii reconvenționale nu atestă faptul că la încheierea Contractului de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, vânzătorii ar fi determinat cumpărătorii să încheie Contractul prin mijloace dolosive în contextul în care potrivit pct. 4.1. din Contract, vânzătorii au garantat doar că bunul vândut nu este sechestrat, ipotecat și nu formează obiectul unui litigiu, iar toate părțile contractante au declarat în fața notarului că sunt la curent despre consecințele ce privesc falsul în declarații și cele cu privire la evaziunea fiscală, că prețul declarat în Contract este real și documentele valabile.

La fel, au fost apreciate critic și alegațiile că, Iana Gajim și Maxim Termican nu au negociat și discutat semnarea contractului, or semnăturile aplicate ce le aparțin nu au fost contestate, iar ulterior au fost întreprinse măsuri care îi vizează (plata sumei de 30 000 lei, vânzarea cotei-părți lui Maxim Termican, efectuarea auditului), precum și nu au fost prezentate careva probe în acest sens.

Din aceste considerente, instanțele de judecată inferioare au ajuns la concluzia că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018 este perfect valabil, temeiuri de declarare a nulității a acestuia, prevăzute de art. 221 alin. (1), art. 228 din Codul civil, nefiind stabilite. Or, cauzele de nulitate sunt acele împrejurări care învederează lipsa unui element structural al actului juridic sau încălcarea unei condiții legale de validitate, cum ar fi cauza ilegală a contractului, circumstanțe care permit a conchide asupra validității contractului de vânzare-cumpărare nominalizat supra, inclusiv a actelor subsecvente acestuia, și anume declarația nr. 77 din 04 ianuarie 2019 și contractul de vânzare-cumpărare nr. 84 din 04 ianuarie 2019.

La 22 aprilie 2022 Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

În motivarea recursului au indicat că, contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale din SRL „Mina Făurari” (actualmente SRL „Baumall-Mineral”) nr. 9036, a fost încheiat între Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei în calitate de vânzători și Iana Gajim, Mircea Coman, în calitate de cumpărători, la data de 13 decembrie 2018, iar ulterior a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 84, prin care Maxim Termican a procurat de la Mircea Coman cota-parte de 50% din capitalul social SRL „Baumall-Mineral”, la 04 ianuarie 2019, și consideră că instanțele de judecată inferioare, la examinarea cauzei încălcat și aplicat eronat dreptul material, iar aprecierea probelor a fost una arbitrară, precizând că acestea urmau să țină cont de circumstanțele care se referă la fiecare contract de vânzare-cumpărare în parte.

Recurenții au menționat că, la data de 13 decembrie 2019, intimații Ion Railean, Evgheni Onofrei și Leonid Naliceaev au depus la CNA o plângere, în care au declarat următoarele: „La data de 05 aprilie 2018, noi trei, în calitate de co-fondatori, am înregistrat SRL „Mina Făurari”, cu adresa juridică în mun. Chișinău, s. Făurești, principalul gen de activitate fiind explorarea zăcămintelor naturale. Încă anterior, cu circa 5-6 ani în urmă, pe când întreprinderea noastră desfășura activitatea sub forma

organizatoric-juridică de Cooperativă de producție, au făcut cunoștință cu Sergiu Termican, care deținea o linie de producere a materialelor de construcție în zona Supraten. Atunci, dânsul era în căutarea moluzei, de o anumită calitate și i-a ales pe ei în calitate de parteneri, deoarece moluza extrasă din cariera pe care o explorau, se potrivea cerințelor. În anul 2018, Termican le-a propus să-i vândă SRL „Mina Făurari”, în condiții foarte avantajoase, și anume la prețul de 246 000 dolari SUA. După ce s-au sfătuit între ei, au considerat că propunerea era bună și au convenit să înstrăineze întreprinderea cu tot cu activele și pasivele acesteia. Astfel, la data de 13 decembrie 2018, s-au prezentat la notarul Svetlana Criucova, unde era prezent și Sergiu Termican. Chiar înainte de a intra în birou, le-a comunicat că în contractul de vânzare-cumpărare nu va figura el, ci alte două persoane, pe care le-au văzut atunci pentru prima oară: Mircea Coman și Iana Gajim. Sergiu Termican le-a explicat că, de facto, el este cumpărător, dar cele două persoane care vor figura în contract sunt oamenii lui și totul va fi bine. Având încredere în promisiunile lui Sergiu Termican, nu au verificat la moment cine sunt presupușii cumpărători și au căzut în cursa pe care le-a fost întinsă”.

Au remarcat recurenții că, în încheierea cu privire la rezultatele examinării materialului înregistrat la CNA, cu nr. 20 din 17 ianuarie 2020, s-au indicat următoarele: „La rândul său, Sergiu Termican a comunicat că ex-fondatorii SRL „Mina Făurari”, de mai mult timp îi propuneau să procure întreprinderea dată, astfel la finele anului 2019 a decis să o procure, cu Sergiu Coman, și deoarece avea careva relații ostile în familie, a decis să înscrie ca fondator pe Iana Gajim, iar Sergiu Coman l-a pus fondator pe fratele său, Mircea Coman. Din motiv că Sergiu Coman avea careva probleme financiare, a refuzat cota-parte a întreprinderii și Sergiu Termican l-a pus ca fondator pe Maxim Termican, o rudă de a sa. Despre situația economică a întreprinderii, Sergiu Termican a comunicat că nu a fost informat de vechea conducere, referitor la existența datoriilor. Ulterior Leonid Naliceaev s-a adresat verbal la el pentru a împrumuta suma de 200 000 lei în vederea achitării salariului și a serviciilor comunale, bani pe care i-a transmis acestuia. Totodată, el s-a înțeles cu ex-fondatorii de a achita banii pentru întreprindere din veniturile obținute de aceasta și deoarece firma acumulasă mai multe datorii, nu a achitat careva mijloace financiare. În luna mai 2019, la el s-au adresat fondatorii Iana Gajim și Maxim Termican, care i-au comunicat că au fost informați de Leonid Naliceaev precum că întreprinderea are datorii majore și trebuie să decidă ceva cu situația creată. Iar peste câteva zile a fost informat că ex-fondatorii Leonid Naliceaev, Ion Raileanu și Evgheni Onofrei au depus cerere de chemare în judecată, în vederea neachitării sumei pentru întreprindere, conform contractului.”

Au precizat recurenții că, în aceste circumstanțe și în baza normelor de drept material, contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, încheiat între Leonid Naliceaev, Ion Raileanu și Evgheni Onofrei, în calitate de vânzători și Mircea Coman, Iana Gajim, în calitate de cumpărători, este unul fictiv, fără intenția de a produce efecte juridice, pe motiv că voința acestora nu a fost îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

Recurenții au afirmat că, scopul actului juridic avut în vedere, a fost încheiat fără cauză și bazată pe una falsă, prin urmare acesta fiind lovit de nulitate absolută, respectiv a fost unul aparent și nu real, or, din momentul semnării acestuia, Iana Gajim și Maxim Termican nu au preluat contabilitatea, nu au participat la primirea a careva decizii în

activitate întreprinderii, nu au condus-o, fiind în continuare în calitate de administrator Leonid Naliceaev.

Mai mult ca atât, au comunicat recurenții că Iana Gajim a manifestat lipsă de reacție la încheierea declarației nr. 77 din 04 ianuarie 2019, iar schimbarea denumirii întreprinderii din SRL „Mina Făurari” în SRL „Baumall-Mineral” a fost făcută de Leonid Naliceaev.

Recurenții consideră că, fiind lovit de nulitate, contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, urmează a fi desființat, respectiv și contractul de vânzare-cumpărare nr. 84 din 04 ianuarie 2019, pe aceleași motive, ca fiind subsecvent.

Au mai precizat că, la examinarea cauzei, instanțele de judecată inferioare nu l-au atras în proces pe Sergiu Termican, acesta fiind terțul raportului juridic litigios.

Potrivit pct. 4.2 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, subsemnatele părți ale contractului au declarat, sub răspundere proprie, cunoscând consecințele ce privește falsul în declarații și cele cu privire la evaziunea fiscală, că prețul declarat și menționat este real. Răspunderea pentru comunicarea prețului real, a altor date eronate, fraude sau prezentarea de documente false, în procesul îndeplinirii tranzacției, poartă partea vinovată.

Recurenții au subliniat că, Iana Gajim și Mircea Coman nu au negociat prețul contractului, clauzele acestuia, nu i-a cunoscut pe Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei până la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 9036 din 13 decembrie 2018, precum nici pe terțul Sergiu Termican, nu au fost informați și documentați în modul corespunzător de către vânzători, că SRL „Mina Făurari”, actualmente SRL „Baumall Mineral” înregistrează datorii enorme și restanțe, or, prin clauza de la pct. 4.2 din contract, aceștia au indicat doar că bunul vândut nu este sechestrat, ipotecat și nu formează obiectul unui litigiu, și această garanție se referă strict doar la obiectul contractului și anume ce se referă la partea socială din capitalul social al întreprinderii, dar nu și activele, pasivele întreprinderii, ca subiect de drept distinct.

Mai mult ca atât, Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei în acordul cu Sergiu Termican au declarat că întreprinderea este profitabilă, și că din veniturile obținute se va efectua achitarea în rate, însă la data de 15 mai 2019, și apoi la 07 iunie 2019, Iana Gajim și Maxim Termican au fost informați despre faptul că SRL „Baumall Mineral”, înregistrează datorii enorme și despre posibilitatea intrării în incapacitate de plată, motiv pentru care s-a dispus efectuarea unui audit pentru a stabili starea de fapt până la semnarea contractului de vânzare-cumpărare, or, s-a constatat ulterior, că acesta a fost încheiat prin acțiuni dolosive și anume prin tănuirea stării financiare și a datoriilor prezente.

Recurenții consideră că, în circumstanțele descrise și în conformitate cu cadrul legal aplicabil, Ion Raileanu, Leonid Naliceaev și Evgheni Onofrei nu erau în drept să solicite executarea obligațiilor în natură, or, vinovăția acestora este prezentă, și prin urmare, pentru a-și apăra drepturile și interesele legitime, aceasta putea fi realizată prin rezoluțiunea contractelor de vânzare-cumpărare.

Prin notificarea din 26 mai 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, înștiințându-i despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 31, Vol II).

Prin referința depusă la data de 30 iunie 2022, intimații Ion Raileanu, Leonid

Naliceaev și Evgheni Onofrei, reprezentați de avocatul Dorel Rusu, au solicitat declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei contestate la data de 23 martie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 18, Vol II), iar la data de 25 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 19, Vol II), fiind recepționată de către reprezentantul recurenților, avocatul Sergiu Bejan, la data de 23 martie 2022, fapt indicat în cererea de recurs.

Astfel, recursul declarat la 22 aprilie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile

prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Iana Gajim și Maxim Termican, reprezentați de avocatul Sergiu Bejan se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic